

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת שבועות

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובב"א
טל: 02(571-2016)

פ"ד שבועת העדות

גמ' ל. - לב:

שבועת העדות לר"מ מפי עצמו חייבין בין בב"ד בין שלא בב"ד [נלמד מפקדון - כפקדון]
מפי אחרים - בענה אמן חייב אפי' שלא בב"ד [כמוציא שבועה מפיו]
בלא ענה אמן (רש"י - אין אנו יודעים) חייב רק בב"ד
[רש"י - אם לא יגיד - במקום ראוי להגדה]
לחכמים שבועת העדות תמיד רק כשיכפרו בב"ד [מפי עצמו נלמד מפקדון - ואוקי באתרה, ק"ו
ממפי אחרים ודיו]
שבועת העדות רק בראוין להעיד [רש"י - והוא עד]
וקרבן עולה ויורד רק בזדון על העדות [לא כ' ונעלם] (ובין שוגג בין מזיד על הקרבן)
אבל לא על שוגג לגמרי (רש"י - ששכחו העדות)
נשים פסולין להעיד [ועמדו שני האנשים]
מצוה לבעלי דינין שיעמדו [ועמדו וכו' אשר להם הריב], לר"י - ב"ד יכולין להשיב שניהם אבל לא
אחד [בצדק תשפוט עמיתך] חוץ מת"ח וע"ה - דמושיבים ת"ח ואומרים לע"ה "שב" (אם
רוצה)
ולכו"ע: בגמר דין דיינין בישיבה (או לא עומד ולא יושב) ובעלי דין בעמידה [וישב משה לשפוט
את העם ויעמוד העם, דעדים כגמר דין דמו],
עדים בעמידה [ועמדו שני האנשים] חוץ מת"ח [עשה דכבוד התורה (רש"י - את ה' אלקיך תירא)
עדיף]
זלזול לת"ח לבא להעיד, א"צ - בממונא אלא באיסורא (רש"י - לאסור אשה) [אין חכמה וכו' לנגד ה']
מדבר שקר תרחק - ישרות הדיין, תלמידו לא ישתוק,
לא יתבע יותר/יכפור בכל כדי לחייב/לפטור שבועת מודה במקצת לחייב/לפטור גלגול שבועה,
ג' בעלי דין - לא יהא ב' מהם עדים, שילבשו הבעלי דין בשוה, טוען רק כשבוע"ד השני נמצא
לרב אחא בר יעקב אין שבועת העדות למשחק בקוביא (רש"י - לא קרינן "והוא עד" דלא מקבלינן ליה) ור"פ
חולק [מדאורי חזי]
5x שבועת העדות מפי אחרים חוץ לב"ד ובאו לב"ד וכפרו [במקום הגדה] - חייבין עכאו"א [לאחת
מאלה - לחייב עכאו"א (רש"י - דאפי' כפרו בראשונה היה ראוי לחזור ולהשביעו)]
5x השביע בפני ב"ד ואח"כ כפרו חייב א' [דאינם יכולים לחזור ולהודות (רש"י - חוזר ומגיד) (רש"י - ואם
שתיקתן בראשונה אינה כפירה הרי מושבעין ועומדין וה"ז שבועה על שבועה)]
פטורין משבועת העדות עד שישמעו מפי התובע עצמו "בואו והעידו" [לה. - אם (לוא) לו לא יגיד -
דתובעם] משא"כ בשבועת הפקדון [וכחש - כל דהו]
כפרו שניהן כאחת (כריה"ג דאפשר לצמצם, תכ"ד של גמר דברי חבירי) חייבין
ואם חזר והודה תוך כדי דיבור פטור
בזאח"ז רק הראשון חייב, לר' אלעזר בר"ש אף השני חייב דעד אחד הוי גורם לממון (רש"י - דרוב
אין נשבעין לשקר והיה משלם) כממון דמי
כשהיה קינוי וסתירה בב' עדים לכו"ע עד א' שנטמאת חייב אשבועת העדות - דאם העיד פטור
מכתובה [ועד (ב') אין בה - אלא א']
ע"א חייב שבועת העדות בשניהן חשודין, "חטפתי את שלי" - דיש מתוך, במיתת הבעל (רש"י - שתטול
כתובתה)
כפרו ב' כיתי עדים זאח"ז - הראשונה פטור [קיימא שנייה]

רש"י לב. - לב:

לכו"ע עדי קינוי = גורם דגורם - דעדיין צריך לעדי סתירה וגם הם גורמים שמביאין להשקאת סוטה
ושמא מיראה תודה ותפסיד כתובתה

דידי חטפי אינו יכול לישבע כגזלן - לרש"י - דצריך להכחיש העד על מה שמעיד

גמ' לג. - לו:

משביע אני עליכם שתעידוני שיש אצלו פקדון, תשומת יד, גזל, אבירה -

"שבועה שאין לנו עדות" - חייב א'

"שבועה שאין יודעים פקדון, וכו'" - חייב על כאו"א

וכן במנין חלוקים

משביע עדי קנס (רש"י - לפני שהודה) -

לר' אלעזר בר"ש דמודה בקנס ואח"כ באו עדים חייב - חייבים שבועת העדות

לרבנן - למ"ד גורם לממון כממון - חייבים, למ"ד לאו כממון - ספק

בא בהרשאה שתובע, חייבין שבועת העדות

שבועת העדות רק על תביעת ממון [ר"א - "או או"ג"ש מפקדון, ר"ע - לאחת מאלה - דיש שפטור,

ריה"ג - או ראה או ידע - דשייך זה בלא זה, ר"ש - ק"ו, ג"ש תחטא תחטא מפקדון]

לר"ע עידי קרקע פטורין, לר' יוחנן אף לר"א פטורין,

ולר"ע עידי קנס פטורין, ולר"א חייבין (רש"י - אף בפקדון), לריה"ג פטורין [ראיה בעי ידיעה דבתולה

היא]

לר' אחא מספיק עידי ידיעה (לרש"י - "בדומי") אפילו בדיני נפשות

"לא עברתי בצד עמוד זה" ועדים מעידים דהשתין בצדו - ר"נ - הוחזק כפרן, רבא - לא רמיא

שבועת פקדון רק בשוגג [ג"ש ממעילה]

משביע "כשתדעו תעידוני" פטור [והוא עד - לפני השבועה], משביע בלי יחוד עדים פטור [והוא עד],

"כל העומדין כאן" = יחוד עדים (רש"י - לאלו שעומדין אצלו, רש"י ערכין - "כל מי שידוע")

"משביעני", "מצוה", "אוסרכם", "כובלכם" אני עליכם (=בשבועה) חייבין

שמות שאין נמחקין: קל, אלוקיך, אלוקים, אלוקיכם, אקיק, אדנות, הוי"ה, שקי,

צבקות (לר' יוסי נמחק [על שם ישראל]), קל מאלקים, ק"ה מהוי"ה,

לאחרים (רב הונא להל') - הטפל מלאחריו - נ"ו מאלקנו [כבר קדשו השם]

שבועה בחנון = במי שהוא חנון, אבל "בשמים וארץ" פטור

מח' אם קודש או חול: ויאמר ד' אם נא מצאתי חן (באברהם), שמות בנבות,

שם הוי"ה במיכה, בגבעת בנימין, האלף לך שלמה, הנה מטתו שלשלמה,

מלכא מלך מלכיא די אלק שמיא, מרי חלמא (בדניאל)

שבועת העדות בכינויין חייב, לר' חנינא בר אידי דוקא בשם [ג"ש אלה אלה מסוטה]

"ארור" = לשון נידוי, קללה, שבועה; "אמן" = לשון שבועה, קבלת דברים (רש"י - לתנאי - וחייב לקיימו),

האמנת דברים (רש"י - יה"ר שיהא אמת);

"לאו לאו" "הן הן" = לשון שבועה

מקלל שם בשם - בכינויין לר"מ במיתה [איש איש כי יקלל],

לחכמים בשם במיתה, בכינויין באזהרה

מקלל אביו ואמו - ר"מ - אף בכינוי, ר' מנחם ב"ר יוסי - דוקא בשם [בנקבו שם - אם אינו ענין]

מקלל עצמו [השמר ושמור נפשך מאד] וחבירו [לא תקלל חרש] בכינוי בל"ת,

לר' חנינא בר אידי לא תקלל חרש בשם [כסוטה]

יככה אלקים... אם לא תעידוני = אלה = שבועה

אל יכנך אם תעידוני - מח' ר"מ וחכמים (לרש"י - לר"מ פטור)

לר"מ - באיסורא מכלל לאו אתה שומע הן אבל לא בממונא ובאיסור דאית ב' ממון

רש"י לג. - לו:

הכאת אביו בלי חבורה פטור ממיתה וחייב ממון דבושת

אין כותבין הרשאה על ממון שמעולם לא היה בידו
רש"י - שבועת העדות ע"י ממון באה, ל"ג = איסורא